

4. února 2024, neděle po Devítníku, – Sexagesimae (60 dní před Velikonocemi)

Introit: ⁸ Blízko je ten, jenž mi zjedná spravedlnost. Kdo chce vést se mnou spory? Postavme se spolu! Kdo bude můj odpůrce na soudu? Ať ke mně přistoupí!.. (Iz 50,8-10 dnešní Heslo)

Píseň: 702 *Krásná je modrá obloha*

Modlitba:

Pane Bože,

děkujeme za krásu oblohy, východu slunce, přírody, za zajímavé stavby, hudbu, obrazy a další rozmanité lidské výtvary....

děkujeme za lidi kolem nás, za rodiny, blízké, přátele, učitele, za setkání, seznámení.

děkujeme za možnost komunikace, sdílení, rozhovoru, za slova... i za ticho, mlčení, za možnost přemýšlet.

Děkujeme za možnost komunikovat s tebou. I když je to jinak než s lidmi, hledáme tě, hledáme se... Před tvou tváří přemýšlíme, myslíme na druhé lidi, na to, co nám leží na srdci... Neseme sem své otázky, své povahy, smutky, svou samotu, své nemoci, svou únavu, krizi, své strachy... neseme to sem a prosíme tě, aby ses nám ozval.

Žijeme ve víře, že ty nám rozumíš, a je to pro nás důležité. Děkujeme.

Čtení: Mk 9,2-13 (Proměnění na hoře)

Píseň: 4 (Svítá 125) *Jen ty, Pane můj*

Text: 1Kr 19,1-18

Kázání: Den cesty jde Eliáš z Beer-šeby, pak si unaveně sedne pod trnitý keř a nejvíc by si přál usnout... usnout a už se neproбудit. Řekl: *"Už dost, Hospodine, vezmi si můj život, vždyť nejsem lepší než moji otcové."* Už to stačí, Pane Bože.

Usnout a už se neproбудit, si občas někdo kolem mě přeje. Většinou moc nevím, co na to říct. Někdy je život těžký... k neunesení, k nežití... Trochu v tom asi Eliášovi rozumíme. Únava, bezvýchodnost, bolest, osamělost, dluhy, něco nebo někdo nás ohrožuje na životě, žijeme jen ve strachu, k zemi nás tlačí deprese....

Eliášovi se podaří usnout. Není to ale spánek věčný, probouzí ho anděl se slovy „Vstaň a jez.“ Tvá cesta, tvé poslání, tvůj život ještě nekončí. Ještě je před tebou nějaký úkol. Chvilí sis oddechl, teď se najež. U hlavy vidí Eliáš chleba. Kde se vzal? V zemi, kde je sucho, hlad, neúroda? (ano, Eliáš už má zkušenost s chlebem od havranů; od vdovy v Sareptě – tak se možná tolik nediví) Eliáš chleba sní a zase usne. Ale anděl, resp. Hospodin to nevzdává, budí Eliáše znovu.

"Vstaň a jez, máš před sebou dlouhou cestu!"

Eliáš vstal, pojedl, napil se a šel v síle onoho pokrmu čtyřicet dní a čtyřicet nocí až k Boží hoře Chorébu. Dost síly nabyt. Budeme dnes zpívat píseň se slovy: *vezmi a jez, hle, tělo mé...* (377)

To, co se stalo Eliášovi v pustině u Beer-šeby, je v něčem podobné naší VP. Dostáváme posilu na cestu. Posila pro unavené, zemdlené, pro lidi bez naděje.

Líbí se mi, že anděl přijde Eliáše probudit a povzbudit dvakrát. *Vezmi a jez, máš před sebou dlouhou cestu.* Nejsou ti bibličtí svědkové dokonalí, nevystřelí splnit úkol okamžitě, nestojí hned v pozoru a připraveni. Prorok Eliáš je unavený. Vezme zavděk kusem chleba, ale chce dál spát.

K VP jsme zváni opakovaně. Vezmi a jez, vezmi a pij. Dostaneš sílu do dnů a úkolů, které jsou před tebou. Přijď zas. Dostaneš sílu, dostaneš i radost a naději. Třeba se před tebou také poodkryje smysl a cíl cesty. Izraelci na poušti vycházeli každé ráno sbírat manu. Bylo jí tak akorát na jeden den. Snědli ji s nadějí, že zítra spadne další.

Eliáš snědl chleba a vypil vodu. Dostal sílu na 40 dní a 40 nocí cesty. Jde trochu jako Mojžíš. Na Boží horu, Choréb. Horu, kde pravděpodobně Mojžíš dostal od Hospodina desatero,

směrovky ke svobodě. I Eliáš se tady setká s Hospodinem. I Eliáš zde dostane nějaké nasměrování, je mu sděleno, co má udělat. Ale ne hned...

Na Boží hoře si Eliáš najde jakž takž bezpečné místo, v jeskyni. Lehnout a spát, mu nejspíš běží hlavou po 40 dnech a 40 nocích cesty. Dnešní příběh bychom mohli nazvat „Boží neodbytnost“. Už dvakrát přišel Eliáše probudit a postrčit anděl, teď přichází sám Hospodin. Pojď ven, Eliáš, prorok se nemůže zašít do jeskyně.

Boží neodbytnost... Konečně je Eliáš připraven slyšet a poslouchat Boží hlas. Ale co se stane? Všechno jiné než Boží hlas. Děje se toho hodně, vítr, zemětřesení, oheň... ale to není Bůh, to není jeho hlas. Katastrofy, nemoci, sucho, záplavy, války... ale to není Bůh, to není jeho hlas. Bůh mlčí. Eliáš je po všem, co doteď zažil, už připraven naslouchat, rozlišit, vnímat. Možná to všechno sleduje s tichou modlitbou: „Pane Bože, co se to děje... kde jsi... pomoz... neopouštěj nás... země se třese... ano, celé království Achaba a Jezábel se třese...“

Najednou je ticho, Eliáš poznává, že teď začíná mluvit Bůh. Zakryje se pláštěm, čeká, naslouchá. Ozve se hlas tichý, jemný.

Eliáš, ještě jednou mi řekni, co se děje, co chceš.

A Eliáš to zopakuje. Velice jsem pro tebe horlil, ten souboj na hoře Karmel s baalovými proroky se povedl, tam jsi vyhrál... Pane Bože, ale je to k ničemu. Pořád mě hledají, chtějí mě zabít. Já nic nezmůžu, z proroků už zbývám jen já sám. Eliáš je uvězněný ve své depresi, opakuje znovu to stejné. Už nemůže dál...

A teď se ozve Hospodin. S novým nasměrováním, úkolem, posláním. Nevzdal jsem to s vámi, je před vámi naděje nového začátku a ty ji budeš ohlašovat. Achab a Jezábel budou vládnout už jen krátký čas, zvítězí nad nimi Aramejci, tebe Eliáš, posílám, abys k tomu zmocnil (pomazal) nového aramejského krále. Pro Izraelce pomažeš nového krále Jehúa. A tebe v prorocké roli nahradí Eliáš.

Bible, zvláště některé části SZ, vidí změny na královských trůnech i výsledky bitev jako dílo Boží, resp. Boží odpověď na lidské konání. Eliáš neoznamuje klidný čas, Hospodinův pokoj. Je mu zjeveno, sděleno, že přijdou boje, bitvy, budou vítězové a poražení. Ale - zlo bude poraženo. A v Izraeli bude zachováno 7 tisíc spravedlivých, jejichž kolena nepoklekla před Baalem.

Nejhezčí obraz toho příběhu: Bůh není v bouři, která všechno ničí, láme, strhává, odstraňuje za nás překážky nebo nám je naopak dělá. Bůh není v zemětřesení, které všechno přeskupuje, mění. Bůh není v ohni, který všechno stravuje, pročišťuje. Není v tom, co nám bere dech, co ohromuje. Nebo: ne prvořadě! Ale Pán Bůh je jako tichý hlas, který naší svobodě nabízí směr, nebo prostě blízkost, obnovující sílu. Bůh nevzbuzuje strach, paniku... ale bývá tam, kde ho nečekáme: v plenkách, na kříži, v lidech kolem nás... v myšlence, která lehce naznačuje... Bůh je s námi pořád. A zkouší nás mírně směřovat k tomu, co je víc životodárné. Ale je s námi, i když na jeho rady kašleme, zkouší to znovu, nevrací nás, vždycky nabízí, co by třeba teď bylo podle něj pro nás lepší, smysluplnější, života plnější.

Nedopřeje Eliášovi klid, ale posune ho k něčemu smysluplnému, dá mu k tomu sílu.

A potom Eliáše upozorňuje, že to není tak marné, že není tak opuštěný, sám, jak se dělá: Je tu dost další lidí.

Nevím, zda máme nějaké své životní konkrétní úkoly, nebo jestli je něco, kvůli čemu jsme tu právě my. (Úkol někdy pomůže, i Eliáš ho dostal... a posléze splnil z půlky.) Spíš máme své životní možnosti. Máme čas, dech, myšlenky, můžeme něco udělat, můžeme naslouchat tichému, jemnému hlasu... máme volby.

Vrať se do života, Eliáš, tam, kde je to šílené, tam, kam se ti nechce! Nemysli jen na sebe, něco zkus!

Kolikrát se musel Pán Bůh Eliášovi ozvat? Nezabíráme na první pokus. Změnilo se něco oproti začátku? Nic. Jen to třeba Eliáš vidí trochu jinak... Vezmi a jez...

Vyznání vin a slovo milosti:

Býváme často různě uzavření v sobě, zabednění, slepí, vlaštní, nemastní neslaní... mlčíme, když bychom měli promluvit... mluvíme moc a hloupě, když bychom měli naslouchat... společenství se

nám chce tvořit jen s někým... myslíme hlavně na sebe... tebe, Bože, si moc nechceme pustit k sobě... v tichosti myslíme na své viny...

Kdo vyznáváte své viny, připojte se nahlas slovy: *vyznávám*.

Ty, Pane Bože, přicházíš. Nabízíš své slovo, světlo, nový život. Odpouštíš a vedeš nás k sobě. Kdo věříte, že Pán Bůh přichází i pro vás, vyznejte: *věřím*.

Jsme přijati, jsme zváni do společenství s Bohem a s lidmi. Myslíme na to, že jsou lidi, s kterými se nám společenství tvoří těžko, stavíme si mezi sebou zdi spíš než mosty.

Chtěli bychom odpustit, usmířit se, prosíme o pomoc.

Kdo toužíte odpustit, řekněte nahlas: *odpouštím, prosím o pomoc, když je to těžké*.

Žalmista vyznával: Hospodin odpouští tobě všechny nepravosti, ze všech nemocí tě uzdravuje, vykupuje ze zkázy tvůj život, věncí tě svým milosrdenstvím a slitováním. (Ž 103,3-4)

Vyznání víry (345)

Píseň: 377 *V noci té, kdy náš Pán Ježíš zrazen byl*

Večeře Páně

Společně budeme dnes slavit Večeři Páně. Ke stolu jsou zváni všichni pokřtění.

Preface:

Kristus nás zve do svého království. Toto království v plnosti přijde s ním na konci časů. Abychom mezitím nezemdleli na cestě, dává nám náš Pán zakusit budoucnost svého království ve své Večeři.

Podobně jako byl probouzen a zván Eliáš... vezmi a jez...

Slova ustanovení:

- jak nám je předává apoštol Pavel –

Pán Ježíš v tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, lámal jej a řekl: Vezměte a jezte. Toto jest mé tělo, které se za vás vydává. To číňte na mou památku.

Stejně vzal po večeři i kalich a řekl: Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví; to číňte, kdykoli budete pít, na mou památku.

Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.

Tajemství víry

(Veliké je) tajemství víry:

Sbor: Tvou smrt zvěstujeme, tvé vzkříšení vyznáváme, na tvůj příchod čekáme, Pane Ježíši Kriste.

eucharistická modlitba

Přicházíš mezi nás. Jde ti o nás – proto jsi do světa poslal Ježíše. Také při večeři Páně se nám chceš přiblížit. Děkujeme, že jsme zváni. Svým Duchem působ, aby nám chleba a víno byly ujištěním od tebe, že tak jistě jako budeme jíst a pít jsi s námi a že nás přijmeš k sobě. Dej, abychom tvé království, tvou radost a pokoj trochu zažívali už teď. Proměňuj každého z nás i celé naše společenství. Probud' nás, zneklidni, a pak do nás otiskni svůj pokoj. Dej, ať pokoj od tebe i vynášíme a rozdáváme dál, venku z kostela.

modlitba Páně

Agnus Dei

Sbor: Beránku Boží, který snímáš hřích světa, smiluj se nad námi.

Beránku Boží, který snímáš hřích světa, smiluj se nad námi.

Beránku Boží, který snímáš hřích světa, daruj nám pokoj.

pozvání

A tak již usmíření s Kristem i bližními přistupujme v radosti ke stolu Páně.
Hle, království Boží je mezi vámi.

vysluhování

Písně při VP: 364 *Pán k prostřenému stolu*; 620 *Moc předivná*

Propouštění:

Propouštění: Cožpak může zapomenout žena na své pacholátko, neslitovat se nad synem vlastního života? I kdyby některé zapomněly, já na tebe nezapomenu. (Iz 49,15)

Dobrořečení:

Pane Ježíši Kriste,

tady u Tvého stolu jsme se mohli přiblížit Tvému království. Dostali jsme pokrm slova, chleba i vína. Ty sám ses nám připomněl a přitáhl nás blíž k sobě. Děkujeme. Amen.

Pozdravení pokoje:

Jsme obdarováni pokojem od Boha, proto smíme a máme i my pozdravit jedni druhé pozdravením pokoje.

Podejte si pravice se slovy: Pokoj tobě.

Píseň: 660 *Když soumrak zháší*

Ohlášky

Přímluvná modlitba

Poslání: ⁶ Požehnán buď Hospodin, že vyslyšel mé prosby!

⁷ Hospodin je síla má a štít můj, mé srdce v něj doufá. Pomoci jsem došel, proto v srdci jásám, svou písni mu budu vzdávat chválu.

⁸ Hospodin je síla svého lidu, spásná záštita svého pomazaného.

⁹ Zachraň svůj lid a žehnej dědictví svému, buď mu pastýřem a nes jej na ramenou věčně!
(Psa 28:6-9 CEP)

Požehnání: Neměj strach a neděs se, neboť Hospodin, tvůj Bůh, bude s tebou všude, kam půjdeš.
(Joz 1,9)

Píseň: 417 *Tvůj mír*